

ת"פ 9612/04/23 - מדינת ישראל נגד ראכיז מסארווה (עציר)

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 9612-04-23 מדינת ישראל נ' מסארווה(עציר)
תיק חיצוני: 144493/2023

לפני	כבוד השופט, סגן הנשיא עמית פרייז
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	ראכיז מסארווה (עציר) ע"י עו"ד עלא תלאווי

החלטה

עניינה של החלטה זו התנהלותו של ב"כ הנאשם, עו"ד עלא תלאווי.

תחילת הדברים בכך שבמצב החירום אשר הוכרז במדינה עקב המלחמה שפרצה ביום 7/10/23, ניתנו מעת לעת החלטות על ידי נשיא המחוז, כב' השופט מנחם מזרחי, בדבר קיום דיונים מסוגים שונים במתווים שונים. לענייננו, נקבע בתקופה הרלבנטית כי כל בית משפט יקיים אחת לשבוע בלבד יום דיונים מסוג מוקד תביעות משטרתיות, אשר יוקדש רובו ככולו לתיקים של נאשמים שהינם במעצר.

במצב דברים זה, לעניין בית משפט השלום בכפר סבא, נשמעו לפניי ימי דיונים אלה. בד בבד, ביחס לדיוני טיעונים לעונש בעניין נאשמים במעצר של תביעות כפר סבא שהיו קבועים לפני שופטים אחרים, נבחנה האפשרות שאף אלה יישמעו לפניי. זאת בשים לב לכך שבאותה עת לא היה צפי קרוב לשמיעתם לפני השופטים האחרים, ששמעו אך ורק עניינים דחופים במסגרת תורנויות.

נוכח זאת, ניתנו בתיקים המתאימים החלטות של השופטים האחרים, שביררו האם הצדדים מסכימים להעברת דיון שכזו. כך היה בין היתר בתיק בו עסקינו, והדברים באו לידי ביטוי בהחלטת כב' השופט אביב שרון מיום 23/10/23.

בעקבות החלטה זו, שקבעה מועד מירבי להתייחסות הצדדים עד ליום 25/10/23, מסרה ב"כ המאשימה ביום 25/10/23 כי היא משאירה את שאלת העברת הדיון אליי לשיקול דעתו של בית המשפט. לעומת זאת, לא נמסרה כל תגובה מצד עו"ד תלאווי, אשר קיבל עליו את ייצוג הנאשם בהודעה שנמסרה לבית המשפט עוד ביום 31/5/23.

משכך, ניתנה החלטה נוספת על ידי כב' השופט שרון ביום 29/10/23. על פי החלטה זו, משטרם ניתנה תגובת ב"כ הנאשם, העניין מועבר בשנית לתגובתו, שתיתן עד ליום 31/10/23. כן נקבע כי היעדר תגובה משמעו הסכמה.

גם בעקבות החלטה זו לא נמסרה כל התייחסות מצד עו"ד תלאווי. משכך, ביום 2/11/23 ניתנה החלטה נוספת על ידי כב' השופט שרון. על פי החלטה זו, נוכח עמדת המאשימה, היעדר תגובה מצד ב"כ הנאשם, וסדרי העבודה בבית המשפט במצב החירום, התיק מועבר אליי לשקילת קביעתו לפניי לטיעונים לעונש.

בהמשך לכך, ביום 2/11/23 קבעתי את התיק לטיעונים לעונש לפניי ביום 22/11/23. והנה, ביום 5/11/23 מסר עו"ד תלאווי לבית המשפט תגובה מטעם ההגנה, על פיה הוא מתנגד להעברת הדין, וזאת בעיקר מהנימוק שהודאת הנאשם לפני כב' השופט שרון ניתנה לאחר שזה קיים "מיני גישור", ומכאן החשיבות שהטיעונים לעונש יישמעו לפניי.

בהמשך לכך, ביום 5/11/23 קבעתי כי הדין שנקבע לפניי מבוטל, והתיק מוחזר לכב' השופט שרון לקביעת טיעונים לעונש לפניי לאחד מימי הדיונים הקבועים לפניי לכל המוקדם בחודש דצמבר '23. בד בבד קבעתי כי אני שוקל לחייב את עו"ד תלאווי בהוצאות אישיות, נוכח התעלמותו מההחלטות כמפורט לעיל, באופן שכמתואר לעיל, הביא לבזבוז זמן בית המשפט, ומהווה זלזול משתמע בהחלטות בית המשפט.

עו"ד תלאווי הגיב להחלטה זו ביום 6/11/23. קריאת תגובה זו לא שכנעה אותי כי יש מקום להימנע מחיובו בהוצאות אישיות בגין התנהלותו לעיל. יתר על כן, קריאת התגובה הביאה אותי למסקנה כי יש מקום דווקא להוצאות בסכום גבוה יחסית. הדברים נובעים מכך שהרושם העולה מתגובה זו הינה שעו"ד תלאווי אינו משכיל להפנים את האופן שבו עליו להתנהל כלפי בית המשפט, עוד מעבר לחובתו לקיים החלטות בית המשפט.

כך, בתחילת תגובתו אומר עו"ד תלאווי- "הח"מ מבקש לא "לאיים" עליו בהוצאות אישיות". כבר קריאת מלל זה מלמד שנראה שאצל עו"ד תלאווי התהפכו היוצרות, כך שלשיטתו הוא זה אשר קובע כיצד בית המשפט יתנהל מולו, ולא ההיפך. אף הייחוס לבית המשפט מעשה של איום, גם אם הוא בא בגדר גרשיים, אינו ראוי, בלשון המעטה.

יתר על כן, מתן אפשרות לעורך דין להביע עמדתו נוכח שקילת חיובו בהוצאות אישיות הינו צעד מקובל ומושרש בפסיקה לעניין זה, שהרי החלופה לו הינה חיוב בהוצאות ללא מתן זכות טיעון. והנה, כאשר בית המשפט מאפשר זכות טיעון זו, גם במקרה של התנהלות אשר קשה להסבירה, וזאת מתוך הקפדה על זכויותיו של עורך הדין, כיצד ניתן לקבל תרעומת כלשהי מצד האחרון על כך, שלא לדבר על אופן ניסוח התרעומת?

בהמשך, טוען עו"ד תלאווי כי הגיש התייחסותו ברגע שידע על ההחלטות, ומוסיף כי עיון בתיק מלמד כי אישורי הפקסים נשלחו אך למספר הפקס של התביעות ולא למשרדו של עו"ד תלאווי, כאשר איש לא וידא עימו קבלת ההחלטות או צפייה בהן. דא עקא שעיון בתיק מלמד כי עו"ד תלאווי דווקא ידע על ההחלטות בסמוך מאד לאחר מתן. זאת נוכח התיעוד הקיים במערכת נט המשפט של צפיית משתמשים בהחלטות שניתנו, בין באתר האינטרנט ובין ביישומון (אפליקציה).

כך, כאשר ההחלטה מיום 23/10/23 ניתנה בשעה 11:20, הרי בו ביום בשעה 12:06 עו"ד תלאווי צפה בהחלטה באתר. ודוק, לא מדובר רק בזיהוי של משרד עו"ד תלאווי כצופה בהחלטה, דבר שדי היה בו לכשעצמו, אלא גם בזיהוי

הפרטני של עו"ד תלאווי כמשתמש שצפה בהחלטה. הנה כי כן, בהחלטה זו צפה עו"ד תלאווי פחות משעה לאחר שניתנה, אך לא הגיב לה.

כך, כאשר ההחלטה מיום 29/10/23 ניתנה בשעה 10:47, הרי בו ביום בשעה 13:32 עו"ד תלאווי צפה בהחלטה ביישומן. גם כאן לא מדובר רק בזיהוי של משרד עו"ד תלאווי כצופה בהחלטה, דבר שדי היה בו לכשעצמו, אלא גם בזיהוי הפרטני של עו"ד תלאווי כמשתמש שצפה בהחלטה. הנה כי כן, בהחלטה זו צפה עו"ד תלאווי פחות משלוש שעות לאחר שניתנה, אך לא הגיב לה.

על רקע זאת ניתנו ההחלטות ביום 2/11/23, אליהן הגיב עו"ד תלאווי ביום 5/11/23, על אף שתגובתו כבר לא נתבקשה, ותוכן ההחלטות היה פועל יוצא מהעדר תגובתו במועדים שנקבעו לכך. הנה כי כן, רק כאשר נוכח עו"ד תלאווי בקיומן של החלטות שלא השביעו רצונו, פנה לבית המשפט, והביא לקבלת עמדתו, אותה ניתן היה בנקל להעביר עוד שבועיים לפני כן, באופן שהיה מונע משני שופטים פעם אחר פעם להיזקק לתיק זה, ואף מונע קביעת דיון שבדיעבד הפך מיותר.

התנהלות זו של עו"ד תלאווי כמי אשר מגיב להחלטות היכן שלא נתבקש כאשר הדבר משרת להבנתו את לקוחו אינה ייחודית לתיק זה. לעניין זה ראו למשל שני תיקים שבהם ביום 12/11/23 הגיב עו"ד תלאווי, מבלי שנדרש לכך, תוך כשעה ופחות מכך מאז מתן ההחלטות- ת"פ 21219-01-21, ת"פ 71390-05-23. ודוק, יש לברך על כך שעו"ד תלאווי משרת נאמנה לקוחותיו ומביא עמדתם לפני בית המשפט באופן הנובע מהחלטות על אף שעמדה זו לא נדרשה בהן. אך כאשר הדברים באים ביחד עם התעלמות מופגנת מהחלטות בית המשפט שמצריכות התייחסות, להן הוא מודע בזמן אמת, אין אלא להסיק שמתבצעת ברירה מכוונת על ידו למה להגיב ולמה לא, כאשר כיבוד החלטות בית המשפט לכשעצמן אינו נר לרגליו.

עו"ד תלאווי אף מנסה להצביע בתגובתו על כך שכאשר בעבר ייצג את הנאשם עו"ד יוסף מסארווה, ייתכן שזו הסיבה מדוע לא הועברו ההחלטות לעיון עו"ד תלאווי. אולם כאשר התברר כאמור שעו"ד תלאווי היה מודע להחלטות, ברור כי אמירה זו באה בבחינת תירוץ ולא בבחינת סיבה, והדברים נאמרים בלשון המעטה. על מנת לסבר את האוזן, אכן עו"ד מסארווה היה מעודכן כמייצג בתיק גם לאחר שעו"ד תלאווי נטל עליו את הייצוג, אך הדבר גרם לכך שההחלטות האמורות נצפו באתר וביישומן על ידי עו"ד מסארווה ומי מטעמו לצד עו"ד תלאווי, ולא במקומו.

עוד מוסר עו"ד תלאווי כי החלטה להעביר הדיון למוותב אחר היא החלטה בטלה מעיקרה (void בלשונו), שכן בית המשפט לא מוסמך להעביר תיק שבו ניתנה הכרעת דין למוותב אחר. דא עקא, שגם כאשר עו"ד סבור כי החלטה מסוימת ניתנה על ידי בית משפט בחוסר סמכות כזו או אחרת, עליו להעמיד את בית המשפט על כך, ולבקש החלטתו בהתאם. יתר על כן, העלאתו של עו"ד תלאווי נימוק זה מוציאה המרצע מהשק, אם יש מי שעדיין לא השתכנע כי זה יצא, כך שברור שבחר באופן מופגן להתעלם מההחלטות שלא נשאו חן בעיניו, ולא מדובר במקרה של מי שלא ידע על קיום ההחלטות.

למעלה מהנדרש ייאמר כי טענת חוסר הסמכות אינה נכונה. ישנם מצבים שבהם שופט רשאי להעביר הדין, גם לאחר שניתנה הכרעת דין על ידו. אדרבא, כאשר מדובר בהכרעת דין שניתנה שלא לאחר שמיעת ראיות, כאשר זכרו של אותו "מיני גישור" כנטען על ידי עו"ד תלאווי לא בא בפרוטוקול. אדרבא כאשר הדברים נעשו בנסיבות מיוחדות עת למותב המקורי היה קושי לקיים דיון בטווח זמנים נראה לעין. אדרבא, כאשר בית המשפט הבהיר שהעדר תגובה לאפשרות שהעלה להעביר הדין משמעה הסכמה לכך, וכזכור עו"ד תלאווי בחר לא להגיב גם אז. ואם לא די בכל אלה, הרי באופן עקרוני גם אם שופט מעביר דיון היכן שלא היה מקום להעבירו, אין הדבר מהווה חריגה מסמכות אלא טעות בדיון.

בהמשך תגובתו מצין עו"ד תלאווי כי התגובה הוגשה ברגע שהוא דיבר עם הנאשם שהינו במעצר וזה הביע התנגדותו להעברת הדין. ברור כי העמדה בעניין זה, כמו כמעט בכל עניין, הינה של הנאשם, וסניגורו מחוייב לה. אולם, אם מסיבה כזו או אחרת לא הצליח עו"ד תלאווי לקבל את התייחסות הנאשם טרם המועד, הראשון כמו גם השני, שעד אליו נדרש להגיב, היה עליו לפנות לבית המשפט ולבקש אורכה למתן תגובתו, דבר שלא נעשה. יתר על כן, העלאת נימוק זה אף היא מלמדת על כך שבניגוד לנטען על ידו בפתח הדברים, עו"ד תלאווי היה מודע להחלטות שניתנו, אך על דעת עצמו בחר להתעלם מהן.

לבסוף מצוין עו"ד תלאווי בתגובתו כי הטלת הוצאות הינה דבר נדיר ויש מקום לעשות כן במקרים הראויים. אולם, כעולה מן המקובץ בתיאור התנהלותו של עו"ד תלאווי, טרם תגובתו הנסקרת כעת ובוודאי אגב תגובה זו, זהו המקרה הראוי להטלת הוצאות, ובסכום ניכר. שכן, בכלל התנהלותו חצה פעם אחר פעם עו"ד תלאווי גבולות מחייבים בהתנהלות של עו"ד כלפי בית המשפט.

ודוק, ראוי להזכיר כי מותב זה נוהג אורך רוח רב בסניגורים אשר גורמים לבזבוז זמנו היקר ככל שהדברים לא נעשים בכוונת מכוון. כך, סניגורים רבים, ובכללם עו"ד תלאווי, מאחרים לא מעט לדיונים, או שוכחים שהם קיימים, או שוכחים להודיע לנאשמים להגיע לדיונים, ועוד התנהלויות שמביאות לדחיות על גבי דחיות של דיונים. בכל זאת, נדיר מאד שמותב זה מחייב במצבים כאלה בהוצאות, הגם כי ניתן היה לעשות כן משמדובר בתופעה של ממש המביאה במצטבר להשחתת זמן שיפוטי יקר, ואף מתפרשת לדיונים של מותבים רבים אחרים.

אולם, כאשר מדובר בהשחתת זמנו של בית המשפט עקב מה שהתגלה כהתנהלות מכוונת, בוודאי שיש מקום לחיוב בהוצאות; וכאשר הדבר מלווה בעוד ועוד אמירות שאין מקום לקבלן מעורך דין כלפי בית המשפט, בין על פי תוכן ובין נוכח אי התאמתן לעובדות, והכל כפי שפורט לעיל, יש מקום לחיוב בהוצאות בסכום גבוה יחסית.

יתר על כן. למרבה הצער, אם לא די היה בתיאור המצער עד כה, הרי שזו אינה הפעם הראשונה שבה עו"ד תלאווי חוטא בהתנהלות לא ראויה כלפי בית המשפט. כך אירע בת"פ 42696-07-16 בשילוב עם ת"פ 29136-02-16, עת בהחלטתי מיום 17/11/16 חוייב בהוצאות אישיות בסך 5,000 ₪, ומבלי שהוגש על כך ערעור מטעמו. אמנם זמן רב חלף, אך נוכח אופן התנהלותו אז וסכום ההוצאות שנקבע, מצופה היה כי הדבר יישאר כאירוע מצער חד פעמי. לא כך קרה, ומשכך יש מקום להוצאות לכל הפחות באותו סכום.

בסופו של דבר סברתי כי הנכון הוא לחזור על סכום ההוצאות שנפסק בעבר. עם זאת, בשונה מאז, לא אסתפק בצעד של חיוב בהוצאות, וכדי להגביר המניעה של הישנות מקרים דומים אערב את הסניגוריה הציבורית. מודע אני לכך שבתיק זה מדובר בייצוג פרטי, אך כאשר בתיקים רבים עו"ד תלאווי מקבל שכרו מהמדינה נוכח ייצוג מטעם הסניגוריה הציבורית, וכאשר החלטה זו מוכונת כלפי עתיד, ראוי שהסניגוריה תיודע, ותפעל כהבנתה.

סוף דבר, אני מחייב את עו"ד עלא תלאווי בהוצאות אישיות בסך 5,000 ₪, אשר ישולמו עד ליום 1/2/24.

העתק החלטה זו יועבר לב"כ הצדדים, וכן לסניגורית הציבורית המחוזית, עו"ד דורית נחמני אלבק.

ניתנה היום, י' כסלו תשפ"ד, 23 נובמבר 2023, בהעדר הצדדים.